EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 13.6.2025
COM(2025) 308 final

ANNEX 12

PŘÍLOHA

návrhu rozhodnutí Rady

o podpisu rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace, prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací jménem Evropské unie a o prozatímním provádění Dohody o podmínkách účasti Švýcarské konfederace na činnosti Agentury Evropské unie pro Kosmický program

Prohlášení uvedená v čl. 2 odst. 2 rozhodnutí Rady o uzavření
rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace,
prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací jménem Unie

Společná prohlášení připojená k Pozměňovacímu protokolu
k Dohodě mezi Evropským společenstvím a jeho
členskými státy na jedné straně
a Švýcarskou konfederací na straně druhé o volném pohybu osob:

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ O OBČANSTVÍ UNIE

Pojem občanství Unie zavedený Maastrichtskou smlouvou (nyní článek 9 Smlouvy o Evropské unii a čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie) nemá v Dohodě o volném pohybu osob žádný ekvivalent.

Z toho vyplývá, že začleněním směrnice 2004/38/ES do dohody, s výhradou v dohodě stanovených výjimek, není dotčeno hodnocení toho, jaký význam pro dohodu budou mít budoucí právní předpisy Unie a judikatura Soudního dvora Evropské unie založené na pojmu občanství Unie před podpisem dohody nebo po něm. Tento význam se určí v souladu s dohodou o volném pohybu osob, včetně ustanovení institucionálního protokolu k dohodě.

Dohoda neposkytuje právní základ pro politická práva státních příslušníků členských států a Švýcarska.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O PŘEDCHÁZENÍ A BOJI PROTI ZNEUŽITÍ PRÁV
PŘIZNANÝCH SMĚRNICÍ 2004/38/ES

Smluvní strany potvrzují společný cíl, kterým je předcházení a boj proti zneužití práv přiznaných směrnicí 2004/38/ES[1] v souladu s článkem 35 uvedené směrnice, zejména pokud jde o přístup k sociální pomoci.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O ODEPŘENÍ SOCIÁLNÍ POMOCI A UKONČENÍ POBYTU
PŘED NABYTÍM TRVALÉHO POBYTU

Smluvní strany sdílejí názor, že občané Unie a švýcarští státní příslušníci by se neměli stát nepřiměřenou zátěží pro systémy sociální pomoci Švýcarska a členských států. Z tohoto důvodu strany:

i) mohou během prvních tří měsíců pobytu odepřít přístup k sociální pomoci osobám, které nejsou zaměstnanými osobami, osobami samostatně výdělečně činnými nebo osobami ponechávajícími si postavení zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné, a jejich rodinným příslušníkům, aniž by bylo provedeno individuální posouzení poměrů dané osoby;

ii) mohou odepřít poskytnutí sociální pomoci ekonomicky neaktivním osobám, které nesplňují požadavek mít dostatečné prostředky pro sebe a své rodinné příslušníky;

[1] Směrnice 2004/38/ES (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77), použitelná podle přílohy I dohody.

iii) mohou prvouchazečům o zaměstnání a osobám, které již nemají postavení zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné, odepřít poskytnutí sociální pomoci, aniž by bylo provedeno individuální posouzení poměrů dané osoby.

V souladu s články 14 a 15 směrnice 2004/38/ES[1] mohou Švýcarsko a členské státy vyhostit osoby, které již nesplňují požadavky týkající se práva pobytu, jako jsou osoby, které již nemají postavení zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné a nepožívají práva pobytu na základě jiných ustanovení směrnice. Aby si zaměstnané osoby nebo osoby samostatně výdělečně činné, které se staly nedobrovolně nezaměstnanými, aniž se jedná o osoby dočasně neschopné pracovat v důsledku nemoci nebo úrazu, ponechaly postavení pracovníka, musí se zaregistrovat u příslušných úřadů práce jako uchazeči o zaměstnání a musí splňovat požadavky pro to, aby mohly být i nadále registrovány u veřejných služeb zaměstnanosti jako uchazeči o zaměstnání, pokud tyto požadavky nejsou diskriminační. V této souvislosti může hostitelský stát v jednotlivých případech a s použitím stejného standardu jako u svých vlastních státních příslušníků zohlednit, zda uchazeč o zaměstnání skutečně spolupracuje s příslušným úřadem v dobré víře za účelem opětovného vstupu na trh práce. Cílem této spolupráce je, aby uchazeč o zaměstnání nalezl zaměstnání v přiměřené době.

To by mělo být uplatňováno v souladu se zásadou proporcionality.

[1] Směrnice 2004/38/ES (Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77), použitelná podle přílohy I dohody.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O OZNÁMENÍ O NÁSTUPU DO ZAMĚSTNÁNÍ

Smluvní strany sdílejí názor, že dynamickou harmonizací s právními akty Unie v oblasti volného pohybu osob ze strany Švýcarska by nemělo být dotčeno uplatňování přiměřených a nediskriminačních správních povinností zaměstnavatelů oznamovat orgánům nástup do zaměstnání, jako je švýcarský postup pro oznamování krátkodobých pracovních pobytů, s cílem umožnit příslušným orgánům provádět účinné kontroly trhu práce.

Těmito správními povinnostmi by nemělo být dotčeno právo pobytu dané osoby, a to ani za účelem získání trvalého pobytu.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O ÚMLUVĚ O UZNÁVÁNÍ KVALIFIKACÍ

Smluvní strany konstatují, že všechny členské státy a Švýcarsko jsou stranami Úmluvy o uznávání kvalifikací týkajících se vysokoškolského vzdělávání v evropském regionu, a potvrzují, že při provádění dohody dodržují tuto úmluvu ve znění platném ke dni podpisu pozměňovacího protokolu.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ O VOLNÝCH PRACOVNÍCH MÍSTECH

Dynamická harmonizace s *acquis* v oblasti EURES ze strany Švýcarska by neměla být v rozporu s vnitrostátními právními předpisy provádějícími článek 121a švýcarské federální ústavy, který stanoví povinnost švýcarských zaměstnavatelů registrovat volná pracovní místa týkající se určitých profesí s nadprůměrnou úrovní nezaměstnanosti v regionálním středisku zaměstnanosti (RAV) před jejich zveřejněním a předáním na portál EURES.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O SPOLEČNÝCH CÍLECH TÝKAJÍCÍCH SE VOLNÉHO POHYBU SLUŽEB
PO DOBU AŽ 90 PRACOVNÍCH DNŮ
A ZAJIŠTĚNÍ PRÁVA VYSLANÝCH PRACOVNÍKŮ

Švýcarsko a Unie sdílejí společný cíl poskytovat svým občanům i hospodářským subjektům spravedlivé podmínky pro volný pohyb služeb po dobu až 90 dnů skutečné práce za kalendářní rok (což zahrnuje vysílání pracovníků) a zároveň plně zajišťovat práva pracovníků.

Švýcarsko a Unie sdílejí názor, že přiměřené a nediskriminační kontroly jsou nezbytné k zajištění volného pohybu služeb a správného a účinného uplatňování pravidel na ochranu pracovníků tím, že se zabrání zneužívání a obcházení.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O ÚČINNÝCH KONTROLNÍCH SYSTÉMECH
VČETNĚ ŠVÝCARSKÉHO DUÁLNÍHO SYSTÉMU PROSAZOVÁNÍ

Smluvní strany prohlašují, že kontrolní systémy zavedené Švýcarskem a členskými státy by měly být přiměřené, účinné a nediskriminační. Příslušné donucovací orgány podle vnitrostátního práva by měly na svém území provádět účinné kontroly, aby zajistily soulad s platnými pravidly a předpisy. Odpovědnost za provádění účinných kontrol k zajištění souladu s platnými pravidly a předpisy nesou určené orgány a další příslušné monitorovací a donucovací orgány podle vnitrostátního práva, které mohou jako v případě Švýcarska v souladu s jeho duálním systémem prosazování zahrnovat sociální partnery. Tento režim zajišťuje, že pravomoci těchto subjektů v oblasti kontroly a sankcí jsou dodržovány a respektovány. Kontroly by měly být prováděny přiměřeným a nediskriminačním způsobem s přihlédnutím k tomu, že dohoda omezuje volný pohyb služeb na 90 dnů skutečné práce za kalendářní rok.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ O ZÁSADĚ
„STEJNÉ ODMĚNY ZA STEJNOU PRÁCI NA STEJNÉM MÍSTĚ“
A O PŘIMĚŘENÉ A ODPOVÍDAJÍCÍ ÚROVNI
OCHRANY VYSLANÝCH PRACOVNÍKŮ

Vzhledem ke společnému cíli, kterým je dodržování zásady „stejné odměny za stejnou práci na stejném místě“, a skutečnosti, že Švýcarsko tuto zásadu uplatňuje od vstupu dohody v platnost dne 1. června 2002 a že v posledních letech její provádění na základě objektivní analýzy rizik a přiměřenosti kontrol posílilo, mohou Švýcarsko i Unie zaručit přiměřenou a odpovídající úroveň ochrany. Jejich cílem je zaručit volný pohyb služeb a zároveň zajistit spravedlivé a účinné prosazování předpisů, čímž se zabrání jakýmkoli případům zneužití nebo obcházení.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O ÚČASTI ŠVÝCARSKA
NA ČINNOSTECH EVROPSKÉHO ORGÁNU PRO PRACOVNÍ ZÁLEŽITOSTI

Švýcarsko by mělo mít možnost nadále se účastnit zasedání a jednání správní rady Evropského orgánu pro pracovní záležitosti jako pozorovatel, aniž jsou dotčena pracovní ujednání, která by tento orgán mohl se Švýcarskem uzavřít v souladu s článkem 42 nařízení (EU) 2019/1149[1].

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1149 ze dne 20. června 2019, kterým se zřizuje Evropský orgán pro pracovní záležitosti, mění nařízení (ES) č. 883/2004, (EU) č. 492/2011 a (EU) 2016/589 a zrušuje rozhodnutí (EU) 2016/344 (Úř. věst. L 186, 11.7.2019, s. 21), včetně veškerých následných změn.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O DEKLARATORNÍM SYSTÉMU REGISTRACE
PŘÍHRANIČNÍCH PRACOVNÍKŮ

Smluvní strany se dohodly, že pokud Švýcarsko zváží registraci příhraničních pracovníků pro deklaratorní účely v souladu s článkem 7a dohody, mělo by tuto záležitost řešit se sousedními členskými státy na příslušných dvoustranných fórech. Tato jednání by neměla vést k rozdílnému zacházení s příhraničními pracovníky podle dohody a nejsou jimi dotčena práva a povinnosti příhraničních pracovníků podle dohody.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
O ZAŘAZENÍ DVOU PRÁVNÍCH AKTŮ EU
DO PŘÍLOHY I DOHODY

Smluvní strany sdílejí názor, že nařízení (EU) 2024/2747[1] částečně spadá do oblasti působnosti dohody. Dohodly se, že smíšený výbor přijme nezbytná opatření, která zajistí začlenění tohoto nařízení do přílohy I dohody, a to ihned poté, co vstoupí v platnost pozměňovací protokol k dohodě. Začlenění zohlední horizontální povahu nařízení a jeho možné vazby na jiné dvoustranné dohody mezi smluvními stranami.

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2747 ze dne 9. října 2024, kterým se zřizuje rámec opatření pro mimořádné situace na vnitřním trhu a pro odolnost na vnitřním trhu a mění nařízení Rady (ES) č. 2679/98 (akt pro odolnost a mimořádné situace na vnitřním trhu) (Úř. věst. L, 2024/2747, 8.11.2024).

Smluvní strany sdílejí názor, že směrnice (EU) 2024/2841[1] částečně spadá do oblasti působnosti dohody. Dohodly se, že smíšený výbor přijme nezbytná opatření, která zajistí začlenění této směrnice do přílohy I dohody, a to ihned poté, co vstoupí v platnost pozměňovací protokol k dohodě.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
PŘIPOJENÉ K PROTOKOLU O STÁTNÍ PODPOŘE
K DOHODĚ O LETECKÉ DOPRAVĚ MEZI EVROPSKÝM SPOLEČENSTVÍM A ŠVÝCARSKOU KONFEDERACÍ

Poskytne-li Evropská komise v jakékoli formě finanční podporu, která nepodléhá pravidlům státní podpory podle tohoto protokolu a která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a ovlivňuje obchod mezi smluvními stranami v oblasti působnosti dohody, může Švýcarsko požádat o konzultace za účelem projednání této záležitosti.

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2841 ze dne 23. října 2024, kterou se zavádí evropský průkaz osoby se zdravotním postižením a evropský parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením (Úř. věst. L, 2024/2841, 14.11.2024).

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
PŘIPOJENÉ K POZMĚŇOVACÍMU PROTOKOLU
K DOHODĚ MEZI EVROPSKÝM SPOLEČENSTVÍM
A ŠVÝCARSKOU KONFEDERACÍ O PŘEPRAVĚ ZBOŽÍ
A CESTUJÍCÍCH PO ŽELEZNICI A SILNICI

1. Smluvní strany konstatují, že platné právní předpisy EU umožňují, aby nezávislé vnitrostátní subjekty pro přidělování kapacity měly pravomoc přidělovat trasy vlaků nediskriminačním způsobem.

   Smluvní strany konstatují, že v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 32) zůstává řízení dopravy v pravomoci vnitrostátních provozovatelů infrastruktury.

2. Smluvní strany konstatují, že s výhradou příslušných pravidel hospodářské soutěže nebrání platné právo EU mezinárodním seskupením provozovat mezinárodní služby, včetně mezinárodních služeb, které se částečně skládají ze služeb zapojených v rámci taktového jízdního řádu.

3. Smluvní strany usilují o prodloužení přechodných opatření k zachování plynulé železniční dopravy mezi Švýcarskem a Evropskou unií stanovených rozhodnutím Výboru pro pozemní dopravu Společenství–Švýcarsko č. 2/2019 (Úř. věst. EU L 13, 17.1.2020, s. 43) ve tříletých intervalech, s výhradou příslušných rozhodnutí společného výboru.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
PŘIPOJENÉ K PROTOKOLU O STÁTNÍ PODPOŘE
K DOHODĚ MEZI EVROPSKÝM SPOLEČENSTVÍM
A ŠVÝCARSKOU KONFEDERACÍ O PŘEPRAVĚ ZBOŽÍ
A CESTUJÍCÍCH PO ŽELEZNICI A SILNICI

Poskytne-li Evropská komise v jakékoli formě finanční podporu, která nepodléhá pravidlům státní podpory podle tohoto protokolu a která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a ovlivňuje obchod mezi smluvními stranami v oblasti působnosti dohody, může Švýcarsko požádat o konzultace za účelem projednání této záležitosti.

SPOLEČNÉ PROHLÁŠENÍ
PŘIPOJENÉ K DOHODĚ
MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A ŠVÝCARSKOU KONFEDERACÍ O ELEKTŘINĚ

Poskytne-li Evropská komise v jakékoli formě finanční podporu, která nepodléhá pravidlům státní podpory podle této Dohody mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o elektřině a která narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňuje určité podniky nebo určitá odvětví výroby, a ovlivňuje obchod mezi smluvními stranami v oblasti působnosti dohody, může Švýcarsko požádat o konzultace za účelem projednání této záležitosti.

Prohlášení uvedená v čl. 2 odst. 3 rozhodnutí Rady o uzavření
rozsáhlého balíčku dohod za účelem konsolidace,
prohloubení a rozšíření dvoustranných vztahů se Švýcarskou konfederací jménem Evropské unie

PROHLÁŠENÍ ŠVÝCARSKA O OPATŘENÍCH, KTERÁ MAJÍ BÝT PŘIJATA VE VZTAHU K OSOBÁM SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÝM V SOUVISLOSTI S POSTUPEM PRO OZNAMOVÁNÍ KRÁTKODOBÝCH PRACOVNÍCH POBYTŮ

Švýcarsko prohlašuje, že s ohledem na řešení týkající se vysílání pracovníků popsaná v příloze I dohody a na společné prohlášení o oznámení o nástupu do zaměstnání přijme v případě potřeby opatření k zajištění toho, aby osoby samostatně výdělečně činné tato pravidla neobcházely.

Společné prohlášení připojené k Dohodě
mezi Evropskou unií a Švýcarskou konfederací o ochraně zdraví

PROHLÁŠENÍ
ŠVÝCARSKÉ KONFEDERACE
K ANALOGICKÉMU ZAČLENĚNÍ INSTITUCIONÁLNÍCH PRVKŮ
DO DOHODY O OCHRANĚ ZDRAVÍ

Švýcarská konfederace prohlašuje, že institucionální prvky společné dohodám v oblastech souvisejících s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní, jsou do této dohody začleněny pouze analogicky, neboť je to nezbytné pro fungování v ní stanovené spolupráce. To nepředstavuje precedens, pokud jde o budoucí dohody mimo oblasti související s vnitřním trhem, jichž se Švýcarsko účastní.